

I. ROMANTICI A KLASIKOVÉ

(Wilhelm Ostwald)

11

Romantický fyzikální chemik

Jak se z vědy stává věda

II. ZNOVUZROZENÍ ATOMOVÉ TEORIE

(Lavoisier, Gay-Lussac, Charles, Dalton, Avogadro)

18

Otec chemie Antoine Laurent Lavoisier

Fyzik a vzduchoplavec Jacques Alexandre César Charles

Joseph Louis Gay-Lussac

Samotář John Dalton

Turínský rodák Amedeo Avogadro

Čím je ještě známý Turín?

III. VĚDA, PRO KTEROU STOJÍ ZATO ŽÍT I ZEMŘÍT

(Siméon Denis Poisson)

39

Proč se nestal notářem ani chirurgem

Kariéra s pseudonymem M. LeBlanc

O zvláštní síle Poissonova současníka Gasparda Coriolise

Kde můžeme Coriolisův jev pozorovat

IV. SCHŮZKY SE SVĚTLEM

(Augustin Jean Fresnel)

52

Sláva na poslední chvíli

Slovo, o které se Fresnel dělí s Fraunhoferem

Na Fresnela nevzpomínají jen fyzikové

V. ŠŤASTNÝM BÝT A JINÉ BLAŽIT

(Bernard Placidus Johann Nepomuk Bolzano)

60

To nejcennější z Bolzanova odkazu

Proč si ho váží matematici

Exhorty
Bolzano o rovnosti lidí
Utopický projekt nejlepšího státu
Jak viděl svět
Rady učitelům
Setkání s Bolzanem
Bolzanův učitel matematiky

VI. NEPŘESNÉ ŘEŠENÍ NESKUTEČNÉHO PROBLÉMU **(Christian Andreas Doppler)**

74

Na pražské polytechnice
Objev, který má jeho jméno
Dopplerovy pražské adresy
Banská Štiavnica – Vídeň – Benátky
Jaký byl, co řekl a co o něm soudili jiní
Praha za Dopplerova pobytu

VII. JMÉNO ŘEKY V ADRESÁŘI FYZIKŮ **(William Thomson – Lord Kelvin, baron z Largsu)**

84

Cesta životem
Kabely pod Atlantikem

VIII. FYZIKOVÉ Z LEIDENU **(Johannes Diderik van der Waals, Heike Kamerlingh Onnes)**

97

Kemerlinghův-Onnesův učitel
Van der Waalsův žák

IX. NIC NENÍ PRAKTIČTĚJŠÍHO NEŽ DOBRÁ TEORIE **(Hermann von Helmholtz, Ludwig Boltzmann)**

106

Říšský kancléř fyziky
Fyzikální a technické pojmy doplněné jeho jménem

Helmholtzovo dílo – doklad geniality a všestrannosti

L'uomo universale

Země a města v biografii Ludwiga Boltzmanna

Tři vstupenky do vědeckého nebe

Portrét

X. MODRÉ Z NEBE

(John Tyndall, John William Strutt – 3. baron Rayleigh)

124

John Tyndall

William Strutt

Fyzika, červánky a modř nebeská

Učenci obsazení v příběhu o barvách do vedlejších rolí

XI. DVĚ MEDAILE DO JEDNÉ RODINY

(Joseph John a George Paget Thomsonovi)

135

Otec Joseph John

Syn George Paget

Konec spekulací o éteru a neomezené rychlosti světla

XII. NOBELOVA CENA ZA VÝZKUM VLIVU MAGNETIZMU NA ZÁŘENÍ

(Hendrik Antoon Lorentz, Pieter Zeeman)

147

Velký klasik teoretické fyziky Hendrik Antoon Lorentz

Objevitel Zeemanova efektu

XIII. FYZIK Z ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU

(Ernst Walfried Josef Wenzel Mach)

155

Na třech největších univerzitách mocnářství

Omyly a úspěchy

Filozof

Dílo
Světská sláva a uznání kolegů
Myšlenky Ernsta Macha
Co o něm řekl Albert Einstein

XIV. O ŽIVOTĚ NEJVĚTŠÍHO Z KLASIKŮ

(Wilhelm Conrad Röntgen)

167

Dětství a školní léta
Talentovaný asistent profesora Kundta
Soukromá docentura a první profesura
Giessenské období
Kariéra ve Würzburgu
Konec života
Jak ho viděli současníci

XV. NÁHODA POSLOUŽÍ PŘIPRAVENÉMU

(Příběh paprsků X)

180

Objev paprsků, které dostaly Röntgenovo jméno
Tři sdělení W. C. Röntgena
První Nobelova cena za fyziku
Dobrá sluha
Zlý pán

XVI. DĚJINY ŽIJÍ DÍKY OSOBNOSTEM

(Jules Henri Poincaré, Antoine Henri Becquerel)

199

Nejvšestrannější z matematiků 19. století
Životopisy uranových paprsků a jejich objevitele Henryho Becquerela

XVII. GENOVÉ BOHATSTVÍ RODINY CURIEOVÝCH

(Marie a Pierre, jejich děti, vnuci a pravnuci)

209

Marie Curieová (Maria Skłodowska)
Manžel Pierre

Dcery Irena a Eva
Irenin manžel Jean Frédéric Joliot-Curie
Paul Langevin

XVIII. ŽÁK MARIE CURIEOVÉ
(František Běhounek)

230

Záviděnihodný život
Vědec a spisovatel
Trošečnickem na kře ledové
O sobě a o vědě

XIX. SPLNĚNÉ PŘÁNÍ
(Lise Meitnerová, Otto Hahn)

243

Třicet let v Berlíně
Otto Hahn
Dvě poselství politikům
Tragický osud Rosalie Luxemburgové

Závěr 267
Literatura 268
Jmenný rejstřík 271